

แห่เกี้ยวหววมจักซ์ "ฟูตง ไทโคะ" ในเทศกาล "ชูโกไซ"

กนิษฐา มัทซึโอะ

▲ ไฮไลต์อย่างหนึ่งของเทศกาลคือการนำฟูตง ไทโคะหนักกว่า 1.5 ตันขึ้นเนินमारอดได้เสาทริอิที่หนึ่ง

▲ พระชินโตของศาลเดินนำเกี้ยวทองออกจากศาลในเช้าวันที่ 15

▲ ศิษยานุศิษย์กำลังช่วยกันเข็นฟูตง ไทโคะออกจากโรงเก็บในตำบลมุ่งหน้ามาที่ศาล

ราวปลายสองโมงเศษของบ่ายวันที่ 15 ตุลาคม ชายในเสื้อฮัปปิสีส้มลวดลายคลาสสิก ของแต่ละตำบลพากันแห่เกี้ยวยักษ์น้ำหนักราว 1.5 ตัน ด้านบนเป็นกล่องสี่เหลี่ยมที่กัน แคมปากกว้าง มีนวมสีแดงสดตั้ง "ฟูตง" (ฟูท) ล้อมรอบยอดเสาทริอิยักษ์ที่ปากทางเข้า ศาลฮิราโอะกะขึ้นเนินระยะทางราว 200 เมตรมาถึงลานหน้าเสาทริอิด้านใน พร้อมส่งเสียงร้อง "โโจซางะ...โโจซางะ" ก่อนที่จะร่วมกันลงจากเกี้ยวขึ้นบันไดหิน 46 ขั้นขึ้นไปคารวะเทพเจ้าที่หน้าศาลเอกด้านบนอย่างพร้อมเพรียง

"ฟูตง ไทโคะ" เป็นเกี้ยวที่ใช้คนหาม พบกันมากในเขตคาว่าจินางาโนะ ฮิงาชิโอซากา ซาไก อาวาจิ และโคทสุกะ ภูมิภาคด้านใต้ของโอซากา เกี้ยวดังกล่าวแม้จะมีลวดลายแตกต่างกันไปบ้างตามวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ส่วนใหญ่แล้วจะใช้บรรทุกกล่อง (ไทโคะ) ไว้ด้านล่างมีเด็กชายราว 4-8 คนทำหน้าที่ตี โดยรอบๆ กล่องอาจมีผู้เล่นดนตรีอื่นๆ ประกอบด้วย เนื่องจากที่วางกล่องขึ้นไปเป็นไม้แกะสลักงดงาม ด้านข้างทั้งสี่ด้านมีคอมลวดลายมังกร ฯลฯ ติดพู่ระย้ามีซุชิก็ห้อยอยู่ เอกลักษณะสำคัญอยู่ที่นวมสีแดงหนา (ฟูตง)

▲ เด็กจิโกะแต่งตัวเสร็จเตรียมร่วมกระบวนแห่ในเช้าวันที่ 15

ที่ซ้อนกันเป็นชั้นๆ เป็นสี่เหลี่ยมกันแคบ ปากกว้าง ข้างในมีชายร่างกำยำล่ำสัน 2-3 คนยืนคอยคุมทิศทางแห่ และระวังไม่ให้กระทบกับเสาหรือต้นไม้ระหว่างทาง ยิ่งมากันยิ่งดูอลังการ โดยเฉพาะเมื่อคนแบกๆ เียงซ้ายบ้างขวาบ้าง บรรดาผู้ชมที่มาเฝ้าออกกันข้างทางก็วิ่งหลบกันจ้าละหวั่น ทั้งหวาดกลัวทั้งสนุกตื่นเต้นประหนึ่งตนเองเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเทศกาลด้วย

ฮิราโอะ-จิน จะเป็นศาลชินโตที่ตามตำนานเชื่อกันว่าสร้างขึ้นตั้งแต่เมื่อจักรพรรดิจิมมูครองราชย์เป็นปีที่สาม เอกลักษณะอยู่ที่ศาลเอกที่มี 4 ศาลเรียงกัน ด้านหน้าเขาทางทิศตะวันตก รอบๆ ศาลรายล้อมไปด้วยป่าบิววกว้างใหญ่ ถูกจัดอันดับเป็น "หนึ่งในภูมิทัศน์ที่มีกลิ่นหอม 100 แห่ง" ของประเทศทุกๆ วันที่ 14 และ 15 เมื่อเมเปิ้ลรอบๆ ศาล เริ่มมีสีส้มบอกการมาเยือนของฤดูใบไม้ร่วงก็จะฉลองเทศกาลประจำฤดูหรือ "ชูโกโซ" เพื่อขอบคุณเทพเจ้าที่อำนวยพรให้ธัญญาหารสมบูรณ์ โดยศิษยานุศิษย์ที่ตั้งบ้านเรือน อยู่ใกล้ๆ รวมกว่า 23 ตำบลจะพากันแต่งเกี้ยวฟุตง ไทโคะแห่เข้ามาคารวะเทพเจ้า มีการเปิดแผงลอยร้านค้าริมทางอย่างเอิกเกริก

▲ ฟุตง ไทโคะถูกทยอยแบกเข้ามาในลานศาล

▲ กระบวนแห่ของศาลเริ่มออกจากลานศาลมุ่งไปยังตำบลศิษยานุศิษย์

ว่ากันว่าฟุตง ไทโคะ เริ่มถูกนำมาใช้ในสมัยเมจิ ก่อนหน้านั้นยังเป็นรถลากคันจิริเหมือนท้องถื่นใกล้เคียงอยู่ แต่จากสภาพพื้นที่ๆ เป็นเนินสูงชัน เป็นภาระแก่บรรดาศิษยานุศิษย์ไม่น้อย จึงเปลี่ยนมาใช้ฟุตง ไทโคะแทน ปัจจุบันนี้รถคันจิริยังคงใช้อยู่ แต่เหลือเพียงสามคันเท่านั้น สิ่งที่น่าประทับใจของเทศกาลชูโกโซของศาลฮิราโอะเกะ นี้อยู่ที่การจัดตั้งกลุ่มเยาวชนประจำเมืองแยกย้ายกันทำหน้าที่ ตกแต่ง แบก ดูแลความปลอดภัย และจัดริ้วขบวนฟุตง ไทโคะอย่าง

▲ ฟุตง ไทโคะจำนวน 23 คันถูกแบกมาประชันความอลังการที่ลานหน้าเสาโทริอิที่สอง

▲ พิธีขอพรเทพเจ้าที่หน้าศาลเอกก่อนงานจะเริ่มขึ้น

มีระเบียบ ว่ากันว่าไม่ว่าพวกเขาจะแยกย้ายกันไปทำงานไกล ออกไปจากเมืองเพียงใด เมื่อถึงเวลาใกล้เทศกาลก็จะกลับมาบ้านเกิดรวมกำลังกันจัดงานเช่นนี้ไปทุกปี แม้แต่เด็กสาวๆ ในเมืองเองก็มักจะนัดเจอกันที่หน้าเสาโทริอิที่หนึ่งเพื่อร่วมสนุกเดินตามเกี้ยวบ้างเดินซื้อของกินของเล่นจากแผงลอยบ้าง นับเป็นเทศกาลที่อบอุ่น กระชับไมตรีของผู้คนที่มีบ้านเกิดเมืองนอนร่วมกันอย่างดี

ไฮไลท์ของเทศกาลอยู่ที่ เมื่อเกี้ยวฟุตง ไทโคะทั้ง 23 คันเข้ามาตั้งแถวประชันกันที่ลานหน้าเสาโทริอิ แต่ละคันต่างแยกย้ายกันนำโคมแดงขึ้นมาประดับด้านล่างของนมฟุตง แล้วทยอยตั้งแถวแห่ลงเนินออกจากศาลกลับไปท่าบถของตน ระหว่างนั้นผู้คนจะพากันมาเบียดเสียดรอยถ่ายรูปกับเกี้ยวบ้าง ยืนคอยชมกันริมทาง

▲ หมุ่มๆ ออกแรงกันเต็มกำลัง

▲ คำวันที่ 15 ฟุตง ไทโคะจะถูกแบกกลับไปโรงเก็บในตำบล นับเป็นห้วงเวลาที่สนุกสนานอีกครั้ง

บ้าง เวลาเกี้ยวเข้ามาใกล้ทุกครั้งก็จะวิ่งหลบไปมาหวัดร้องสลับกับเสียง “โจซาจะ...โจซาจะ” ของคนแห่ เสมือนเป็นหนึ่งเดียวกัน นับเป็นห้วงเวลาที่ทั้งสวยงามจากแสงโคม และทั้งตื่นเต้นจากการวิ่งหลบเกี่ยวไม่น้อยทีเดียว

หลังจากนั้น เยาวชนในตำบลยังต้องรื้อ และเก็บเกี่ยวเข้าโรงเก็บ พวกเขาจะมาพบกันเป็นประจำเพื่อเตรียมงานในปีต่อๆ ไปเป็นประจำ โดยจะจัดประชุมใหญ่ราวสองสัปดาห์ก่อนหน้าวันงานทุกปีไป นับเป็นเทศกาลดั้งเดิมที่ยืนอยู่บนความร่วมมือของคนหนุ่มคนสาวที่ผูกพันกับบ้านเกิดเมืองนอนที่น่าปลื้มมาก

*ศาล Hiraoka-jinja ตั้งอยู่หน้าสถานี Hiraoka/Kintetsu Nara Line (ไม่มีค่าเข้าชม)